

عنوان مقاله:

تحول گفتمان جبهه ملی چهارم از مشروطه خواهی به جمهوری خواهی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های تاریخی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمدحسین ایوبیان - دانشجوی دکتری گروه تاریخ ایران پس از اسلام، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

حجت فلاح توتکار - دانشیار گروه تاریخ، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

عبدالرفیع رحیمی - دانشیار گروه تاریخ، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده اگرچه پس از انحلال جبهه ملی دوم و به ویژه بعد از قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، در برخی نیروهای خارج از کشور جبهه ملی - همچون ابوالحسن بنی صدر و همراهانش - گرایش های جمهوری خواهانه شکل گرفته است که آن نیز وامدار گرایش هایی در جبهه ملی اول، تحت هدایت دکتر حسین فاطمی بود، در نیروهای داخلی نیز افرادی چون داریوش فروهر آن را پذیرا بودند؛ با این حال گفتمان غالب جبهه ملی چهارم از هنگام تاسیس تا چند ماه پایانی حکومت پهلوی «مشروطه خواهی و حمایت از قانون اساسی» بود و در ماه های پایانی منتهی به انقلاب، این گفتمان به سوی جمهوری خواهی حرکت کرد. برای شناخت علل و چگونگی روند این امر، بی واسطه، مواضع گفتاری و شنیداری جبهه ملی (شامل بیانیه ها، سخنان رهبران و مقالات نشریه ارگان جبهه) با روش کتابخانه ای تفسیر شدند. برخلاف تغییر دفعی نظام حاکم بر ایران، این تحول گفتمانی جبهه ملی تدریجی صورت گرفت و از آبان ماه ۱۳۵۷، جبهه ملی از یک اپوزیسیون درون حکومتی به گروه مخالف سرسخت اساس نظام تبدیل می شود. با این حال برخی تضادها نیز در این دوران در گفتمان جبهه ملی مشاهده می شد که بیشتر آنها ناشی از مصلحت های سیاسی و حزبی بود.

کلمات کلیدی:

جبهه ملی، انقلاب اسلامی، اصلاحات، براندازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1581590>

